

In 1983 stapte ik mee in de grootste vredesbetoging in de Belgische geschiedenis. 400.000 mensen die massaal protesteerden tegen de plaatsing van kernraketten in België. We leefden toen nog volop in een sfeer van Koude Oorlog met een echte wapenwedloop tussen Oost en West. Als reactie op de plaatsing van Russische SS20-raketten in Centraal-Europa had de NAVO in 1979 het zogenaamde 'Dubbelbesluit' goedgekeurd. Dat hield in dat de verouderde Pershing IA-raketten in West-Duitsland tegen 1983 werden vervangen door 108 stuks van het snellere Pershing II-model en dat 464 nucleaire kruisvluchtwapens (of kruisraketten) werden verdeeld over de Bondsrepubliek, het Verenigd Koninkrijk, Italië, Nederland en België. In een dubbele beweging – vandaar de naam Dubbelbesluit – bood de NAVO aan het Oostblok aan om te onderhandelen over wapenvermindering. Wat aan het Dubbelbesluit voorafging, en welke sleutelrol België en bij uitbreiding de Belgische socialisten daarin speelden, lezen we in een intrigerend relaas van historicus Bas Splet. Hoe in de aanloop naar het Dubbelbesluit een tweespalt groeide in de socialistische partij tussen pro-atlanticisten als Henri Simonet en Willy Claes en hervormingsgezinde politici als Karel Van Miert en Louis Tobback, en hoe die laatsten daarbij het onderspit delfden. Meer nog, ze werden 'in het zak gezet' door hun eigen partijgenoot Simonet – met verregaande gevolgen. Over achterkamerpolitiek gesproken.

Biograaf Hans Vandevoorde buigt zich voor de 150e verjaardag van August Vermeylen (1872-1945) over een minder bekend aspect van de schrijver, socialist en professor kunstwetenschappen: zijn politieke redevoeringen, in het bijzonder die voor de Guldensporenviering van 1939. Een oprechter eerbetoon dan ronkende lofbetuigingen.

Eenzelfde soort hommage brengt Donald Weber, onderzoeker in Amsab-ISG, met het project 'Sana De Mick'. In een laagdrempelige brochure, aangevuld met een website met honderden foto's vertelt hij het verhaal van het Antwerpse zorgcentrum De Mick – oorspronkelijk een sanatorium – omringd door een brede gemeenschap van steunverenigingen. Daarbij overstijgt hij de louter traditionele politieke en syndicale geschiedenis en biedt hij een venster op een veel bredere sociale context. Voor Amsab-ISG was het een unieke gelegenheid om een breder publiek te bereiken in en rond Antwerpen. In dit nummer geeft Donald een impressie.

Dan zijn er de recensies, en het zijn er veel over diverse onderwerpen. Boeiende lectuur om het jaar af te sluiten. Met dank aan de

recensenten Maarten Savels, Johan Wambacq, Nico Van Campenhout en Willie Verhoysen.

Ten slotte nodig ik jullie van harte uit om de tentoonstelling *Geborduurd verleden, verbeelde toekomst in Congo* met doeken van Lucie Kamuswekera te bezoeken. Lucie Kamuswekera (°1944) is kunstenares en een van de weinige Congolese vrouwen van haar generatie die in haar kunst het collectieve geheugen van Congo mee vormgeeft. Ze leerde de borduurtechniek tijdens de koloniale tijd en gebruikt ze vandaag om kritiek te uiten op het Congolese koloniale verleden, maar ook op de meer recente politieke geschiedenis van de Congo-oorlogen die haar eigen leven tekenden. De tentoonstelling in Amsab-ISG brengt een selectie van haar doeken, werd medegefinancierd door Global Minds (Vliruos) en kwam tot stand in samenwerking met onderzoekers van de Universiteit Gent en de Ohio State University. En ze is meer dan de moeite waard.

Een fijn eindejaar
Paule Verbruggen